



Inspectie van het Onderwijs  
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en  
Wetenschap*

## **UITKOMST KWALITEITSONDERZOEK NIET BEKOSTIGD PRIMAIR ONDERWIJS**

**UBUNTU**

**TE OEGSTGEEST**

School:	Leergemeenschap Ubuntu
Plaats:	Oegstgeest
BRIN-nummer:	32AA
Datum uitvoering onderzoek:	24 oktober 2023
Datum vaststelling rapport:	21 december 2023



## **INHOUD**

<b>1</b>	<b>INLEIDING .....</b>	<b>4</b>
<b>2</b>	<b>ALGEMEEN BEELD EN SAMENVATTEND OORDEEL.....</b>	<b>6</b>
<b>3</b>	<b>BEVINDINGEN EN OORDELEN.....</b>	<b>8</b>
	<b>BIJLAGE 1: OVERZICHT RESULTATEN KWALITEITSONDERZOEK UBUNTU TE OEGSTGEEST .....</b>	<b>20</b>

# 1 Inleiding

De inspectie heeft op 24 oktober 2023 Ubuntu voor primair onderwijs bezocht en een onderzoek verricht naar de kwaliteit van het onderwijs.

Ubuntu is een B3-school: een particuliere school die de status heeft van 'school in de zin van artikel 1, onderdeel b, subonderdeel 3 van de Leerplichtwet 1969'. De inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs door onderzoek te doen naar de aspecten van kwaliteit die zijn vastgelegd in de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT).

Niet al deze aspecten zijn van toepassing op een B3 school. In het onderzoekskader niet bekostigd primair onderwijs 2022 is daarom uitgewerkt om welke aspecten dit bij een B3-school gaat.

De onderzoekscriteria sluiten nauw aan bij de kwaliteitsaspecten uit de Wet op het onderwijstoezicht (WOT), maar zijn tegelijkertijd zo geformuleerd dat ze niet ingrijpen in de vrijheid van de B3-scholen om zelf de wijze van de organisatie en inrichting van het onderwijs te bepalen.

Daarnaast geeft het oordeel op de onderzoekscriteria duidelijkheid of de school met de wijze waarop zij haar onderwijs inricht nog steeds voldoet aan de criteria die de Leerplichtwet 1969 stelt aan een B3-school waar onderwijs wordt gegeven aan leerlingen in de leeftijdsgroep van het basisonderwijs. De beoordeling van de kwaliteitsaspecten vindt daarom plaats met behulp van de onderzoekscriteria. Deze zijn gebaseerd op de eisen die volgens de WOT en Wet op het primair onderwijs (WPO) van toepassing zijn; alsmede op de eisen van 'overeenkomstige inrichting' die volgens de Leerplichtwet 1969 op B3-scholen van toepassing zijn.

Het verschil tussen nalevingstoezicht en stimulerend toezicht treedt aan het licht als de inspectie heeft vastgesteld dat een B3-school niet voldoet aan de norm. Als dat een norm is die niet samenvalt met een specifiek wettelijk voorschrift dan is er uitsluitend sprake van stimulerend toezicht; is dat echter een norm die wel samenvalt met een wettelijk voorschrift dan is er sprake van nalevingstoezicht.

## Onderzoekscriteria

De onderzoekscriteria die wij daarbij hanteren zijn als volgt geformuleerd:

1. Het aanbod bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs en de samenleving;
2. De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich voor te bereiden op passend vervolgonderwijs;
3. Het schoolklimaat leidt tot een leeromgeving die volgens maatschappelijk breed gedragen uitgangspunten veilig en motiverend is;
4. Het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkelen;
5. De school volgt de ontwikkeling van de leerlingen zodanig dat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen;
6. Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften krijgen passende extra ondersteuning en begeleiding;
7. De ontwikkelresultaten van de leerlingen liggen ten minste op het niveau dat mag worden verwacht;
8. De school zorgt voor behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs.

Bij de onderzoekscriteria die behoren bij de kwaliteitsaspecten 1, 3, 4, 6 en 8 zijn meerdere subcriteria geformuleerd. Alleen de subcriteria die onderdeel uitmaken van een wettelijke norm worden meegenomen in het oordeel op de onderzoekscriteria. Wij gaan tevens na of de school voldoet aan een aantal overige aspecten van naleving (onderzoekscriterium 9 in het Onderzoekskader NBO PO 2022):

- De school zorgt voor bevoegde leraren die in het bezit zijn van een VOG;
- De school is een dagschool;
- Het onderwijs wordt in het Nederlands gegeven;
- De school heeft een schoolplan waarin het beleid ten aanzien van burgerschapsonderwijs is opgenomen;
- De school heeft een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling die aan de eisen voldoet;
- De school meldt de in- en uitschrijving en verwijdering van leerlingen en ongeoorloofd verzuim van meer dan 16 uur per vier weken aan de gemeente.

### **Onderzoeksopzet**

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- analyse van documenten en gegevens over Ubuntu die bij de inspectie aanwezig zijn;
- schoolbezoek, waarbij:
  - schooldocumenten zijn bestudeerd;
  - onderwijsactiviteiten zijn bijgewoond;
  - gesprekken met de oprichtster/degene die de school in stand houdt, vrijwilligers en leerlingen zijn gevoerd.

### **Opzet van de rapportage**

Hoofdstuk 2 beschrijft een algemeen beeld van de school, de context en relevante ontwikkelingen. We besluiten het algemeen beeld met een samenvattend oordeel en tevens het oordeel of de school voldoet aan de criteria voor een school zoals bedoeld in artikel 1, onderdeel b, subonderdeel 3, van de Leerplichtwet 1969. Hoofdstuk 3 bevat onze oordelen ten aanzien van de onderzoekscriteria en de overige aspecten van naleving, en de onderbouwing daarvan. Bijlage 1 brengt de uitkomsten van het kwaliteitsonderzoek inzichtelijk in beeld.

## 2 Algemeen beeld en samenvattend oordeel

Dit hoofdstuk beschrijft de uitgangssituatie van de school. Het gaat in op de praktijk en de context van de school en eventuele relevante ontwikkelingen. Aan het eind van dit hoofdstuk geven we ons samenvattend oordeel over zowel de kwaliteitsaspecten als over de overige aspecten van naleving.

### **Algemeen beeld**

Ubuntu is sinds het laatste inspectiebezoek van een jaar geleden stabiel gebleven in leerlingenaantal. Ten tijde van het inspectiebezoek zijn 8 leerlingen in de leerplichtige leeftijd en één leerling van vier jaar ingeschreven op de school.

Sinds de erkenning als particuliere school heeft Ubuntu zich doorontwikkeld en is de visie verder uitgekristalliseerd en verduidelijkt aan de ouders en leerlingen. Zo is het programma en dagritme van de leerlingen verder ingevuld en tot een routine geworden. Na de inloop starten de leerlingen in een kring en ontvangen daar instructie, die gericht is op de basisvaardigheden taal en rekenen. Daarna is er ruimte voor meer vraaggestuurd onderwijs en workshops, inclusief de wereldoriënterende vakken en de creatieve vak- en vormingsgebieden.

Ubuntu is voor de zomervakantie verhuisd naar een vrijstaand pand op het terrein van een projectontwikkelaar. In tegenstelling tot de vorige locatie zijn er nu twee lesruimten, zodat de onder- en bovenbouw ook apart les kunnen krijgen. De school grenst aan een bos en heeft toegang tot en kijkt uit op een tuin en een naast gelegen speelweide.

De leraar/directeur die Ubuntu heeft opgericht heeft een team van begeleiders en twee bestuurders. Er is sprake van een goede samenwerking tussen deze geledingen.

### **Samenvattend oordeel**

De Inspectie van het Onderwijs heeft vastgesteld dat op Ubuntu te Oegstgeest: de kwaliteit van het onderwijs, inclusief de wijze waarop het onderwijs is ingericht, tegemoet komt aan de criteria die gelden voor een school zoals bedoeld in artikel 1, onderdeel b, subonderdeel 3, van de Leerplichtwet 1969 in samenhang met artikel 1a1, lid 1, onder a, van de Leerplichtwet 1969.

Dit betekent dat we op dit moment geen reden hebben om het toezicht te intensiveren.



### 3 Bevindingen en oordelen

In dit hoofdstuk geven we onze bevindingen over de onderzoekscriteria die gelden voor het primair onderwijs. Op basis hiervan komen we tot een oordeel en onderbouwing ervan.

#### **Kwaliteitsaspecten en onderzoekscriteria**

##### **Kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium 1 - Het aanbod bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs en de samenleving.**

De vaststelling of het leerstofaanbod leerlingen voorbereidt op voortgezet vervolgonderwijs en de samenleving vindt plaats aan de hand van zes subcriteria:

- 1.1 Het aanbod in Nederlandse taal is dekkend voor de kerndoelen\*;
- 1.2 Het aanbod in rekenen en wiskunde is dekkend voor de kerndoelen\*;
- 1.3 De school neemt de referentieniveaus voor Nederlandse taal en rekenen als uitgangspunt\*;
- 1.4 De leerbronnen waarborgen een breed vormingsaanbod, gericht op een veelzijdige ontwikkeling, en deze zijn dekkend voor de kerndoelen\*;
- 1.5 De leerbronnen zijn afgestemd op de onderwijsbehoeften van (individuele) leerlingen;
- 1.6 Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie op doelgerichte, samenhangende en herkenbare wijze, richt zich onder andere op het bijbrengen van respect voor en kennis van de basiswaarden en het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties en het bijbrengen van kennis over en respect voor verschillen in godsdienst, levensovertuiging, politiek gezindheid, afkomst, geslacht, handicap, of seksuele gerichtheid alsmede de waarde dat gelijke gevallen gelijk behandeld worden.\*

#### *Toelichting*

Bij de beoordeling van de subcriteria bij het onderzoekscriterium over het leerstofaanbod merken we het volgende op.

Uit de Wet op het primair onderwijs (WPO) volgt dat de leerplichtigen langs de kerndoelen moeten worden geleid en hun vorderingen inzichtelijk moeten zijn. De school dient de referentieniveaus als uitgangspunt voor het onderwijs te nemen. Het volgen van de ontwikkeling van de leerlingen zal kenbaar en controleerbaar moeten zijn, bijvoorbeeld om vast te stellen dat zij na acht jaar over voldoende capaciteiten beschikken om te kunnen doorstromen naar het voortgezet onderwijs. Leerlingen verschillen echter in mogelijkheden en de wijze waarop zij hun inzichten opbouwen, hun mentale modellen construeren en hun kennis vergroten. Het is aan de scholen hoe zij met die verschillen omgaan (subcriterium 1.5 – stimulerend). Een negatief resultaat op dit subcriterium leidt tot het oordeel 'kan beter'. Dit heeft geen gevolgen voor de vraag of de leerlingen hun leerplicht kunnen vervullen op Ubuntu. Ook moet het onderwijs gericht zijn op het bevorderen van actief burgerschap en sociale cohesie, waarbij sprake is van een doelgerichte, samenhangende en herkenbare aanpak.

#### **Het kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium wordt positief beoordeeld.**

De zes subcriteria zijn positief beoordeeld.



### **Subcriteria 1.1, 1.2 en 1.3**

**Het aanbod in Nederlandse taal en rekenen en wiskunde is dekkend voor de kerndoelen\*. De school neemt de referentieniveaus voor Nederlandse taal en rekenen als uitgangspunt\*.**

#### *Bevindingen*

Uit de door Ubuntu gegeven informatie en op grond van onze waarnemingen hebben we een overzicht gekregen van leerbronnen die betrekking hebben op de kerndoelen voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde en tevens hoe het aanbod leidt tot de referentieniveaus voor Nederlandse taal en rekenen-wiskunde.

Bij het verzorgen van taal- en rekenonderwijs maakt de school onder andere gebruik van methodisch materiaal en bekijkt per keer of en welk deel van dit materiaal voor de situatie en leerdoelen van de leerling geschikt is. Deze methoden zijn dekkend voor de kerndoelen en Ubuntu hanteert de referentieniveaus als uitgangspunt. Daarnaast gebruikt de school nog andere materialen en bronnen.

#### *Conclusie*

De inspectie beoordeelt subcriterium 1.1, subcriterium 1.2 en subcriterium 1.3 positief, omdat de leerlingen gelet op de genoemde bevindingen langs de kerndoelen worden geleid en daarmee de referentieniveaus kunnen worden bereikt. Daarmee is voldaan aan het wettelijk voorschrift op grond van artikel 1a1 lid 1, onder a van de Leerplichtwet 1969 in samenhang met artikel 9 van de WPO.

### **Subcriterium 1.4**

**De leerbronnen waarborgen een breed vormingsaanbod, gericht op een veelzijdige ontwikkeling, en deze zijn dekkend voor de kerndoelen\*.**

#### *Bevindingen*

De school heeft tijdens het schoolbezoek leerbronnen laten zien die betrekking hebben op een breed vormingsaanbod. De school heeft het afgelopen jaar leermiddelen voor diverse vak- en vormingsgebieden aangeschaft. Uit onze lesobservaties blijkt dat men deze bronnen ook daadwerkelijk gebruikt. De buitenruimte biedt veel mogelijkheden voor het bevorderen van een veelzijdige ontwikkeling.

#### *Conclusie*

De inspectie beoordeelt subcriterium 1.4 positief, omdat de gevolgde werkwijze waaronder het hanteren van leerbronnen een breed vormingsaanbod gericht op een veelzijdige ontwikkeling waarborgt. Daarom is voldaan aan het wettelijk voorschrift op grond van artikel 1a1 lid 1 onder a, van de Leerplichtwet 1969 in samenhang met artikel 9 van de WPO.

### **Subcriterium 1.5**

**De leerbronnen zijn afgestemd op de onderwijsbehoeften van (individuele) leerlingen.**

#### *Bevindingen*

De leerbronnen waar de school over beschikt, bieden een ruime keuze aan de leerlingen om een bij hun mogelijkheden en vragen passende vorm te kiezen.

Het methodisch aanbod voor taal en rekenen biedt voldoende mogelijkheden tot differentiatie. Bij de meer vrije activiteiten maken de leerbronnen het mogelijk dat leerlingen hun eigen niveau kunnen kiezen.

### *Conclusie*

De inspectie beoordeelt subcriterium 1.5 positief, omdat de school leerbronnen ter beschikking heeft voor het afstemmen op de onderwijsbehoeftes van individuele leerlingen.

### **Subcriterium 1.6**

**Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie op doelgerichte, samenhangende en herkenbare wijze, richt zich onder andere op het bijbrengen van respect voor en kennis van de basiswaarden en het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties en het bijbrengen van kennis over en respect voor verschillen in godsdienst, levensovertuiging, politiek gezindheid, afkomst, geslacht, handicap, of seksuele gerichtheid alsmede de waarde dat gelijke gevallen gelijk behandeld worden\*.**

#### *Bevindingen*

Ubuntu hanteert diverse leerbronnen die betrekking hebben op het bevorderen van actief burgerschap en sociale cohesie op doelgerichte, samenhangende en herkenbare wijze. Tijdens het schoolbezoek is gebleken dat Ubuntu deze bronnen in de praktijk gebruikt.

De school maakt bij de vormgeving van haar burgerschapsonderwijs onder andere gebruik van de doelen zoals opgesteld door de Stichting Leerplan Ontwikkeling (SLO). Ubuntu heeft een planning van onderwerpen die in het kader van burgerschap aan de orde komen.

### *Conclusie*

De inspectie beoordeelt subcriterium 1.6 positief. De inrichting van het onderwijs op Ubuntu voldoet aan het wettelijk voorschrift op grond van artikel 1a1, lid 1, onder a, van de Leerplichtwet 1969, alsmede aan de criteria bedoeld in artikel 8, lid 3 en lid 3a, van de WPO.

### **Kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium 2 – De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich voor te bereiden op passend vervolgonderwijs.**

#### *Toelichting*

De wet gaat ervan uit dat leerlingen in beginsel binnen een tijdvak van acht aaneensluitende schooljaren de school hebben doorlopen. Daarnaast gaat de inspectie ervan uit dat het onderwijs zodanig is ingericht dat zoveel mogelijke leerlingen bij het bereiken van de leeftijd van twaalf jaar, de kerndoelen hebben bereikt.

### **Het kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium wordt positief beoordeeld.**

#### *Bevindingen*

Ubuntu heeft een planning van de leerstof, waardoor het aannemelijk is dat de school de leerlingen gestructureerd langs de kerndoelen leidt in een periode van acht jaar. Deze planning neemt de leerlijnen als uitgangspunt. Het is daarmee kenbaar en controleerbaar dat de leerlingen de kerndoelen krijgen aangeboden.

### *Conclusie*

De inrichting van het onderwijs op Ubuntu is er op gericht dat zoveel mogelijk leerlingen in beginsel bij het bereiken van de leeftijd van twaalf jaar, de kerndoelen hebben bereikt. De eis dat de leerlingen in beginsel de school binnen een periode van acht jaar kunnen doorlopen, wordt gerealiseerd. Daarmee is voldaan aan artikel 1a1 lid 1 onder a van de Leerplichtwet 1969 in samenhang met artikel 8, lid 9, onder a, van de WPO.

### **Kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium 3 - Het schoolklimaat leidt tot een leeromgeving die volgens maatschappelijk breed gedragen uitgangspunten veilig en motiverend is.**

De vaststelling of het schoolklimaat tot een leeromgeving leidt die volgens maatschappelijk breed gedragen uitgangspunten veilig en motiverend is, vindt plaats aan de hand van vijf subcriteria:

- 3.1 De school draagt zorg voor de fysieke, psychische en sociale veiligheid van de leerlingen\*;
- 3.2 De leraren bevorderen het zelfvertrouwen van de leerlingen;
- 3.3 De leraren bevorderen dat leerlingen op een respectvolle wijze met elkaar omgaan;
- 3.4 De leraren/de leerlingen handhaven de afgesproken gedragsregels;
- 3.5 De school draagt zorg voor een schoolcultuur die in overeenstemming is met de basiswaarden van de democratische rechtstaat, en creëert daarmee een omgeving waarin leerlingen worden gestimuleerd actief te oefenen met de omgang met deze waarden en draagt voorts zorg voor een omgeving waarin leerlingen en personeel zich veilig en geaccepteerd weten, ongeacht de in artikel 8, derde lid, onder c, WPO genoemde verschillen.\*

### *Toelichting*

De school is verplicht zorg te dragen voor de fysieke, psychische en sociale veiligheid van de leerlingen (artikel 4c van de WPO). Daartoe monitort de school jaarlijks door middel van een objectief instrument (bijvoorbeeld een vragenlijst of een gestandaardiseerd gesprek) de veiligheidsbeleving en het welbevinden van leerlingen. Daarnaast heeft de school een veiligheidsbeleid te hebben, en moet er iemand zijn aangewezen die als aanspreekpunt in het kader van pesten fungeert en het beleid op dat gebied coördineert.

Ook moet de school de leerlingen voorbereiden voor het leven in de maatschappij. Hiervoor creëert de school een oefenplaats die de leerlingen ondersteunt bij het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties.

### **Het kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium wordt positief beoordeeld.**

De vijf subcriteria zijn positief beoordeeld.

### **Subcriterium 3.1**

#### **De school draagt zorg voor de fysieke, psychische en sociale veiligheid van de leerlingen\*.**

#### *Bevindingen:*

De school heeft een veiligheidsbeleid en tevens een persoon die is aangewezen als aanspreekpunt in het kader van pesten. Ook is er een vertrouwenspersoon.

De school brengt jaarlijks de veiligheidsbeleving in kaart door middel van een gestructureerde bevraging. We hebben gehoord en gezien hoe de school gevolg geeft aan de uitkomsten van deze meting. Ubuntu is bezig om de vorm van de bevraging aan te passen, zodat deze meer aansluit bij de leeftijd van de leerlingen. Uitgangspunt is dat de opbrengst aan inhoudelijke informatie behouden blijft.

#### *Conclusie*

De inrichting en organisatie van het onderwijs op Ubuntu is er op gericht dat de leeromgeving veilig is. Daarmee voldoet de school aan artikel 4c van de WPO.

#### **Subcriterium 3.2**

##### **De leraren bevorderen het zelfvertrouwen van de leerlingen.**

#### *Bevindingen:*

Tijdens de lesobservaties hebben we gezien dat de begeleiders waar mogelijk het zelfvertrouwen van leerlingen op een positieve wijze stimuleren.

#### *Conclusie:*

We hebben geconstateerd dat begeleiders het zelfvertrouwen van de leerlingen bevorderen. Daarmee waarderen we subcriterium 3.2 als positief.

#### **Subcriterium 3.3**

##### **De leraren bevorderen dat leerlingen op een respectvolle wijze met elkaar omgaan.**

#### *Bevindingen:*

Tijdens het schoolbezoek hebben we waargenomen dat er sprake is van een respectvolle omgang tussen de begeleiders en de leerlingen. Daarbij zagen we dat de begeleiders waar mogelijk, en nodig, stimuleren dat de leerlingen ook onderling respectvol met elkaar omgaan.

#### *Conclusie*

De school voldoet aan subcriterium 3.3. Op basis van de bevindingen stellen we vast dat het oordeel 'positief' van toepassing is op subcriterium 3.3.

#### **Subcriterium 3.4**

##### **De leraren/leerlingen handhaven de afgesproken gedragsregels.**

#### *Bevindingen:*

De school heeft gedragsregels opgesteld. In gevallen dat dat nodig is, wijzen de begeleiders op de gedragsregels. De leerlingen zijn de routines steeds meer aan het internaliseren en krijgen daarbij waar nodig hulp.

#### *Conclusie*

De school voldoet aan subcriterium 3.4.

#### **Subcriterium 3.5**

##### **De school draagt zorg voor een schoolcultuur die in overeenstemming is met de basiswaarden van de democratische rechtstaat, en creëert daarmee een omgeving waarin leerlingen worden gestimuleerd actief te oefenen met de omgang met deze waarden en draagt voorts zorg voor een omgeving waarin leerlingen en personeel zich veilig en geaccepteerd weten, ongeacht de in artikel 8, derde lid, onder c, WPO genoemde verschillen.\***

#### *Bevindingen*

De school draagt zorg voor een schoolklimaat dat in overeenstemming is met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat en bijdraagt aan de bevordering daarvan.

De besluitvorming van de school is ingericht op sociocratische wijze, waarbij geldt dat iedereen evenwaardig is. De school hanteert de principes van de consent-methode en is georganiseerd in diverse kringen. Tijdens het onderzoek was te zien dat de school werkt als mini-democratie.

Daarnaast laten de begeleiders in woord en gebaar zien dat zij streven naar een veilige omgeving waarin onderlinge acceptatie voorop staat.

### *Conclusie*

Ubuntu bereidt de leerlingen voor op een leven in de maatschappij en creëert hiervoor een oefenplaats die de leerlingen ondersteunt bij het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties (artikel 8, lid 3, onder c, WPO).

### **Kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium 4 - Het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkelen.**

De beoordeling van dit onderzoekscriterium vindt plaats aan de hand van twee subcriteria:

4.1 De inrichting van het onderwijs maakt een ononderbroken ontwikkelproces mogelijk\*;

4.2 De leraren stemmen het pedagogisch-didactisch handelen af op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen\*.

### **Het kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium wordt positief beoordeeld.**

#### *Toelichting*

Volgens de WPO dient het onderwijs zo te zijn ingericht dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelproces kunnen doorlopen. Het pedagogisch-didactisch handelen moet dus passen bij het ontwikkelniveau van de leerlingen en met hun meegroeien. De inspectie beoordeelt de kwaliteit van het pedagogisch-didactisch handelen op een wijze die past bij de eigen opvattingen van het bevoegd gezag over 'onderwijzen en leren'.

De twee subcriteria zijn positief beoordeeld en worden in samenhang beschreven.

### **Subcriterium 4.1 en 4.2**

**De inrichting van het onderwijs maakt een ononderbroken ontwikkelproces mogelijk.\* De leraren stemmen het pedagogisch-didactisch handelen af op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen.\***

#### *Bevindingen*

De school kiest vanuit haar visie voor een combinatie van aanbod- en vraaggestuurd onderwijs. In de ochtend worden taal en rekenen aangeboden en alle leerlingen gaan na een kort kringgesprek aan het begin van de schooldag hiermee onder begeleiding bezig. Daarnaast biedt de school onderwijs dat mede gestuurd wordt door leervragen en interesses van de leerlingen.

Tijdens het schoolbezoek hebben wij geconstateerd dat er sprake was van een leerklimaat waarin de begeleiders gericht aandacht besteden aan de ontwikkeling van de leerlingen en dat de leerlingen tot leren komen. De begeleiders stemmen hun instructies af op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen.

### *Conclusie*

Het pedagogisch-didactisch handelen van de begeleiders stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkelen. Daarmee is voldaan aan artikel 1a1, lid 1, onder a, van de Leerplichtwet 1969 in samenhang met artikel 8, lid 1, van de WPO.

**Kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium 5 – De school volgt de ontwikkeling van leerlingen zodanig dat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen.**

*Toelichting*

Uit de WPO volgt dat leerplichtigen langs de kerndoelen moeten worden geleid, hun vorderingen inzichtelijk moeten zijn en dat scholen deze vastleggen. Van scholen wordt verwacht dat zij ten minste de voortgang van leerlingen bij de ontwikkeling op het terrein van de Nederlandse taal en rekenen-wiskunde volgen (artikel 8, lid 1, van de WPO en artikel 9 van de WPO). Daarnaast dienen scholen de resultaten van het onderwijsleerproces inzichtelijk te maken en vast te leggen. Scholen volgen de voortgang aan de hand van instrumenten en/of met behulp van werkwijzen die passen bij hun visie op 'onderwijzen en leren'.

**Het oordeel op dit kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium is positief.**

*Bevindingen*

Ubuntu volgt de leerlingen op het gebied van Nederlandse taal en rekenen-wiskunde door middel van observaties bij de instructiemomenten en registraties in het leerlijnenboek per leerling, zodat de leerlingen een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen. In periodieke coachgesprekken geven de begeleiders, in samenspraak met de leerling, aan hoe ver de leerling is gevorderd op de leerlijn.

*Conclusie*

Ubuntu voldoet aan het vereiste op grond van de WPO dat de school de ontwikkeling van haar leerlingen zodanig volgt dat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen. Daarmee is voldaan aan artikel 2 van de WPO en artikel 1a1, lid 1, onder a, van de Leerplichtwet 1969 in samenhang met artikel 9 van de WPO.

**Kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium 6 – Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften krijgen passende extra ondersteuning en begeleiding.**

De vaststelling of leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften passende zorg en begeleiding krijgen, vindt plaats met behulp van drie subcriteria:

- 6.1 De school signaleert welke leerlingen extra ondersteuning nodig hebben\*;
- 6.2 De school bepaalt de aard van de extra ondersteuning die gesignaleerde leerlingen nodig hebben;
- 6.3 De school voert de extra ondersteuning daadwerkelijk uit.

*Toelichting*

De school zorgt voor een toereikende organisatie en deskundige ondersteuning voor leerlingen die dit nodig hebben. We bedoelen hiermee in ieder geval de leerlingen die een orthopedagogische en/of orthodidactische begeleiding nodig hebben. Tot deze categorie rekenen we ook de leerlingen die bovengemiddeld kunnen leren. In de wet is opgenomen (artikel 8, lid 4, WPO) dat het onderwijs gericht moet zijn op individuele begeleiding afgestemd op de behoeften van de leerling.

**Het kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium wordt positief beoordeeld.**

De drie subcriteria zijn positief beoordeeld en worden in samenhang beschreven.

### **Subcriterium 6.1, 6.2 en 6.3**

#### **De school signaleert welke leerlingen extra ondersteuning nodig hebben, bepaalt de aard van de ondersteuning en voert deze ook daadwerkelijk uit.**

##### *Bevindingen*

De school heeft een systeem van signalering. De begeleiders bespreken tenminste één keer per week wat hen opvalt in het welbevinden en de ontwikkeling van leerlingen en of vervolgactie gewenst is. Deze gesprekken vinden ook regelmatig tussendoor plaats. De begeleiders bespreken op deze wijze van alle leerlingen de voortgang.

Indien een leerling extra ondersteuning nodig heeft, dan zoeken de begeleiders, in overleg met de ouders, naar passende oplossingen en bieden deze ondersteuning ook aan, of zoeken naar externe oplossingen. De school heeft ons een voorbeeld laten zien hoe zij dit planmatig doet. Voor situaties waarin externe expertise nodig is, beschikt de school over een expertnetwerk.

##### *Conclusie*

Op Ubuntu krijgen leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften indien nodig extra ondersteuning en begeleiding. Ubuntu signaleert of leerlingen extra ondersteuning nodig hebben. Op basis van deze signalering bepaalt de school de aard van deze ondersteuning en voert dit ook daadwerkelijk uit, of laat deze uitvoeren. Daarmee is voldaan aan het gestelde in artikel 1a1, lid 1, onder a, van de Leerplichtwet 1969 in samenhang met 8, lid 4, van de WPO.

### **Kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium 7 – Ontwikkelresultaten**

#### **De ontwikkelresultaten van de leerlingen liggen tenminste op het niveau dat mag worden verwacht.**

##### *Toelichting*

Het basisonderwijs dient volgens de wet mede de grondslag voor het volgen van aansluitend voortgezet onderwijs te leggen. De inspectie past bij het bekijken van de kwaliteit van de ontwikkelresultaten aan het einde van de schoolperiode een werkwijze toe die toegesneden is op de kleinschaligheid van dit veld van scholen. We stellen, op het niveau van de leerling, vast of de resultaten van de betreffende leerling aan het einde van de basisschoolperiode op een niveau liggen dat mag worden verwacht. Als er geen of nauwelijks leerlingen aan het einde van de basisschoolperiode zijn, onderzoekt de inspectie aan de hand van de vorderingen van leerlingen gedurende de schoolperiode of de eindresultaten naar verwachting op het juiste niveau uit zullen komen (onderzoekscriterium 7 - stimulerend).

##### **Het kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium wordt positief gewaardeerd.**

Een negatief resultaat op dit kwaliteitsaspect/criterium leidt tot het oordeel 'kan beter'. Dit heeft geen gevolgen voor de vraag of de leerlingen hun leerplicht kunnen vervullen op Ubuntu.

##### *Bevindingen*

We hebben een voorbeeld besproken van een leerling die is uitgestroomd naar het vervolgonderwijs en een die dit volgend schooljaar gaat doen.

Onze indruk is dat de leerlingen tenminste de vooruitgang boeken die verwacht mag worden op grond van hun leerlingenkenmerken.

#### *Conclusie*

De ontwikkelresultaten van de leerlingen liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht. De school voldoet hierdoor aan onderzoekscriterium 7. Op basis van de bevindingen stellen we vast dat de waardering 'positief' van toepassing is op onderzoekscriterium 7.

### **Kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium 8 – Kwaliteitszorg De school zorgt voor het behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs.**

De vaststelling of de school zorgt voor behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs, beoordelen we aan de hand van twee subcriteria:

- 8.1 De school draagt zorg voor continuïteit van het onderwijs;
- 8.2 De school laat zien dat zij werkt aan de verbetering van de onderwijskwaliteit.

#### *Toelichting:*

Voor de schoolloopbaan van leerlingen is het belangrijk dat er continuïteit in het onderwijs is. Om deze reden onderzoekt de inspectie of er sprake is van voldoende bestendigheid van de instelling om te waarborgen dat het onderwijs kan doorgaan bij onvoorziene omstandigheden.

In ons kwaliteitsonderzoek nemen we het eigen beleid van de school als uitgangspunt. De school krijgt de ruimte om de eigen doelen en ambities te presenteren. De school geeft aan 'wat zij verstaat onder goed onderwijs', hoe ze daar vorm en inhoud aangeven en hoe ze de kwaliteit ervan borgen. Hiertoe vinden we het belangrijk dat de school zowel de eigen uitgangssituatie kent als regelmatig de effecten van het onderwijs met de direct betrokkenen evalueert.

### **Het kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium wordt positief gewaardeerd.**

Een negatief resultaat op dit kwaliteitsaspect/criterium leidt tot het oordeel 'kan beter'. Dit heeft geen gevolgen voor de vraag of de leerlingen hun leerplicht kunnen vervullen op Ubuntu.

De twee subcriteria worden in samenhang met elkaar beschreven.

#### **Subcriterium 8.1 en 8.2**

### **De school draagt zorg voor de continuïteit van het onderwijs. De school laat zien dat zij werkt aan de verbetering van de onderwijskwaliteit.**

#### *Bevindingen*

Uit het gesprek met de leraar/directeur van de school wordt duidelijk dat er zorg wordt gedragen voor de continuïteit van de school.

Zij geeft aan dat er een bevoegde leraar beschikbaar is in geval van ziekte. Verder is de huisvesting van de school nu voor wat langere tijd geregeld. De bedrijfsvoering van de school is zodanig, dat er voldoende inkomsten zijn.

Daarnaast heeft de school laten zien dat ze werkt aan de verbetering van de onderwijskwaliteit. De schoolvisie is duidelijker verwoord voor de ouders, het burgerschapsonderwijs en de afspraken over het schoolklimaat worden verder



uitgewerkt. Daardoor is er over het algemeen is er meer structuur in de school aanwezig dan bij de start, aldus de school.  
Leraren overleggen frequent en evalueren tevens de kwaliteit van hun onderwijs.

#### *Conclusie*

De school laat zien dat zij zorgdraagt voor de continuïteit van het onderwijs en werkt aan de verbetering van haar onderwijskwaliteit. Daarmee waardeert de inspectie dit kwaliteitsaspect als positief.

### **Overige aspecten van naleving**

#### *Toelichting*

Aanvullend op bovenstaande onderzoekscriteria zijn een aantal aspecten van naleving ook van toepassing op de B3-scholen. Hieronder worden deze aspecten afzonderlijk toegelicht en beoordeeld.

#### **Samenvattend oordeel:**

**De school voldoet aan alle overige aspecten van naleving.**

### **9.1 De school zorgt voor bevoegde leraren die in het bezit zijn van een Verklaring omtrent het gedrag (VOG)**

#### *Toelichting*

Het onderwijs moet worden gegeven door bevoegde leraren (artikel 3 van de WPO). Dat betekent dat zij een lesbevoegdheid voor het primair onderwijs moeten hebben en een verklaring omtrent het gedrag (VOG). Ook mogen zij niet door de rechter van het geven van onderwijs zijn uitgesloten.

#### *Bevindingen*

Ten behoeve van het verzorgen van primair onderwijs op Ubuntu is één leraar verbonden die daarvoor bekwaam is en die in het bezit is van een VOG. Daarbij kan Ubuntu aantonen dat er altijd tenminste één bekwame basisschoolleraar aanwezig is op momenten dat de school onderwijs verzorgt.  
Daarnaast geldt voor alle begeleiders, die regelmatig bij het onderwijs van de leerlingen betrokken zijn, dat zij in het bezit zijn van een VOG.

#### *Conclusie*

De bevoegdheden der leraren komen overeen met die van leraren aan een of meer van de scholen genoemd in artikel 1, onderdeel b, subonderdeel 1, van de Leerplichtwet 1969.

### **9.2 De school is een dagschool**

#### *Toelichting*

Een dagschool is een school waar onderwijs overdag plaatsvindt.

#### *Bevindingen*

Uit de informatievoorziening van Ubuntu blijkt dat de onderwijsactiviteiten overdag op maandag, dinsdag en donderdag plaatsvinden van 9.30-15.00 uur.

#### *Conclusie*

Ubuntu is een dagschool. De school voldoet daarmee aan artikel 1, onderdeel b, subonderdeel 3, van de Leerplichtwet 1969.

### **9.3 Het onderwijs wordt in het Nederlands gegeven**

#### *Toelichting*

Op de school wordt in het Nederlands les gegeven (artikel 9, lid 13, van de WPO). Daar waar naast de Nederlandse taal, de Friese taal of een streektaal in gebruik is,

kan het Fries of die streektaal als voertaal bij het onderwijs worden gebruikt. Scholen mogen maximaal 15% van de onderwijstijd in het Engels, Frans of Duits verzorgen.

#### *Bevindingen*

Uit observaties tijdens het schoolbezoek is gebleken dat het onderwijs in het Nederlands wordt gegeven. Ubuntu heeft dit ook in het schoolplan opgenomen.

#### *Conclusie*

Het onderwijs wordt in het Nederlands gegeven. Daarmee is voldaan aan het wettelijke voorschrift op grond van artikel 1a1, lid 1, onder a, van de Leerplichtwet 1969 in samenhang met artikel 9, lid 13, van de WPO.

### **9.4 De school heeft een schoolplan waarin het beleid ten aanzien van burgerschapsonderwijs is opgenomen**

#### *Toelichting*

Het schoolplan van een niet-bekostigde school moet ten minste een beschrijving bevatten van het beleid, als bedoeld in artikel 8, lid 3, van de WPO, dat stelt dat het onderwijs:

- a. er mede vanuit gaat dat leerlingen opgroeien in een pluriforme samenleving;
- b. mede gericht is op het bevorderen van actief burgerschap en sociale cohesie, en;
- c. de school een oefenplaats is waarin leerlingen gestimuleerd worden om actief te oefenen met de omgang met en het handelen naar de basiswaarden; (artikel 1a1, eerste lid, onder b, Leerplichtwet 1969).

#### *Bevindingen*

Ubuntu beschikt over een schoolplan waarin een hoofdstuk is opgenomen waarin is aangegeven hoe zij vormgeeft aan actief burgerschap en sociale cohesie.

#### *Conclusie*

Het schoolplan heeft een passage waarin is aangegeven hoe de school vorm geeft aan burgerschap en sociale cohesie. De school voldoet daarmee aan het wettelijke voorschrift op grond van artikel 1a1, lid 1, onder a, van de Leerplichtwet 1969 in samenhang met artikel 8, lid 3, van de WPO.

### **9.5 De school heeft een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling die aan de eisen voldoet**

#### *Toelichting*

In artikel 4b van de WPO is bepaald dat een school een meldcode moet hebben waarin stapsgewijs wordt aangegeven hoe met signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling wordt omgegaan en die er redelijkerwijs aan bijdraagt dat zo snel en adequaat mogelijk hulp kan worden aangeboden.

#### *Bevindingen*

We hebben geconstateerd dat de school een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling hanteert.

#### *Conclusie*

De school heeft een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling die aan de eisen voldoet. Daarmee is voldaan aan artikel 1a1, lid 1, onder a, van de Leerplichtwet 1969 in samenhang met artikel 4b van de WPO.

## **9.6 De school meldt de in- en uitschrijving van leerlingen en de verwijdering van leerlingen en ongeoorloofd verzuim van meer dan 16 uur per vier weken aan de gemeente**

### *Toelichting*

Op grond van artikel 18 van de Leerplichtwet 1969 moet het schoolhoofd <sup>(1)</sup> de gemeente binnen zeven dagen op de hoogte stellen van de in- en uitschrijving van leerlingen. Een besluit tot verwijdering moet terstond worden gemeld. Daarnaast moet het schoolhoofd een ongeoorloofd verzuim van meer dan 16 uur gedurende een periode van vier opeenvolgende lesweken onverwijld aan de gemeente melden.

### *Bevindingen*

De school houdt een aan- en afwezigheidsregistratie bij en vermeldt bij afwezigheid de reden van verzuim. Indien dit wettelijk gezien nodig is, dan heeft de school contact met de leerplichtambtenaar.

### *Conclusie*

De school meldt de in- en uitschrijving, verwijdering van leerlingen en ongeoorloofd verzuim van meer dan 16 uur per vier weken aan de gemeente. De school voldoet daarmee aan artikelen 18 en 21 van de Leerplichtwet 1969.

---

1 Voor een B3-school rust deze verplichting op degene die de school in stand houdt.

## Bijlage 1: Overzicht resultaten kwaliteitsonderzoek Ubuntu te Oegstgeest

Voor de kolommen met als opschrift 'ja' geldt tevens 'voldoende of in voldoende mate'; voor de kolommen met als opschrift 'nee' geldt tevens 'niet voldoende of niet in voldoende mate'.

<b>Onderzoekscriterium 1: Aanbod</b>		ja	nee
Het aanbod bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs en de samenleving.* <sup>(2)</sup>		ja	
Subcriteria:			
1.1	Het aanbod in Nederlandse taal is dekkend voor de kerndoelen.*	ja	
1.2	Het aanbod in rekenen en wiskunde is dekkend voor de kerndoelen.*	ja	
1.3	De school neemt de referentieniveaus voor Nederlandse taal en rekenen als uitgangspunt.*	ja	
1.4	De leerbronnen waarborgen een breed vormingsaanbod, gericht op een veelzijdige ontwikkeling, en deze zijn dekkend voor de kerndoelen.*	ja	
1.5	De leerbronnen zijn afgestemd op de onderwijsbehoeften van (individuele) leerlingen.	ja	
1.6	Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie op doelgerichte, samenhangende en herkenbare wijze, richt zich onder andere op het bijbrengen van respect voor en kennis van de basiswaarden en het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties en het bijbrengen van kennis over en respect voor verschillen in godsdienst, levensovertuiging, politiek gezindheid, afkomst, geslacht, handicap, of seksuele gerichtheid alsmede de waarde dat gelijke gevallen gelijk behandeld worden.*	ja	

<b>Onderzoekscriterium 2: Leertijd</b>		ja	nee
De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich voor te bereiden op passend vervolgonderwijs.*		ja	

<b>Onderzoekscriterium 3: Schoolklimaat</b>		ja	nee
Het schoolklimaat leidt tot een leeromgeving die volgens maatschappelijk breed gedragen uitgangspunten veilig en motiverend is.		ja	
Subcriteria:			
3.1	De school draagt zorg voor de fysieke, psychische en sociale veiligheid van leerlingen.*	ja	
3.2	De leraren bevorderen het zelfvertrouwen van de leerlingen.	ja	
3.3	De leraren zorgen ervoor dat leerlingen op een respectvolle manier met elkaar omgaan.	ja	
3.4	De leraren/de leerlingen handhaven de afgesproken gedragsregels.	ja	
3.5	De school draagt zorg voor een schoolcultuur die in overeenstemming is met de basiswaarden van de democratische rechtstaat, en creëert daarmee een omgeving waarin leerlingen worden gestimuleerd actief te oefenen met de omgang met deze waarden en draagt voorts zorg voor	ja	

<sup>2</sup> De (sub)criteria aangeduid met een asterix geven aan dat het hier om een wettelijke eis gaat. Deze zijn op grond van artikel 1a1 van de Leerplichtwet 1969 in samenhang met artikel 1, onderdeel b, subonderdeel 3, van de Leerplichtwet 1969 onderdeel van de norm.

	een omgeving waarin leerlingen en personeel zich veilig en geaccepteerd weten, ongeacht de in artikel 8, derde lid, onder c, WPO genoemde verschillen.*		
--	---	--	--

<b>Onderzoekscriterium 4: Pedagogisch-didactisch handelen</b>		Ja	nee
Het pedagogisch didactisch handelen van de leraren stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkelen.*		ja	
Subcriteria:			
4.1	De inrichting van het onderwijs maakt een ononderbroken ontwikkelproces mogelijk.*	ja	
4.2	De leraren stemmen het pedagogisch-didactisch handelen af op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen. *	ja	

<b>Onderzoekscriterium 5: Zicht op ontwikkeling</b>		Ja	nee
De school volgt de ontwikkeling van haar leerlingen zodanig dat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen.*		ja	

<b>Onderzoekscriterium 6: Extra ondersteuning</b>		ja	nee
Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften krijgen passende extra ondersteuning en begeleiding.*		ja	
Subcriteria:			
6.1	De school signaleert welke leerlingen extra ondersteuning nodig hebben.*	ja	
6.2	De school bepaalt de aard van de extra ondersteuning die de gesignaleerde leerlingen nodig hebben.	ja	
6.3	De school voert de extra ondersteuning daadwerkelijk uit.	ja	

<b>Onderzoekscriterium 7: Ontwikkelresultaten</b>		ja	nee
De ontwikkelresultaten van leerlingen liggen ten minste op het niveau dat mag worden verwacht.		ja	

<b>Onderzoekscriterium 8: Kwaliteitszorg</b>		Ja	nee
De school zorgt voor behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs.		ja	
Subcriteria:			
8.1	De school draagt zorg voor continuïteit van het onderwijs.	ja	
8.2	De school laat zien dat zij werkt aan de verbetering van de onderwijskwaliteit.	ja	

<b>Onderzoekscriterium 9: Overige aspecten van naleving</b>		ja	nee
9.1:	De school zorgt voor bevoegde leraren die in het bezit zijn van een VOG.*	ja	
9.2:	De school is een dagschool.*	ja	
9.3:	Het onderwijs wordt in het Nederlands gegeven.*	ja	
9.4:	De school heeft een schoolplan waarin het beleid ten aanzien van burgerschapsonderwijs is opgenomen.*	ja	
9.5:	De school heeft een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling die aan de eisen voldoet.*	ja	
9.6:	De school meldt de in- en uitschrijving en verwijdering van leerlingen en ongeoorloofd verzuim van meer dan 16 uur per vier weken aan de gemeente.*	ja	